

“Atık su geri kazanımı”

SANAYİCİNİN GÜNDEMİNDE

Sanayicilerin ana gündem maddelerinden birini “temiz üretim ve ileri atık su geri kazanımı” oluştururken, daha az su tüketilmesini sağlayan yatırımlar da artıyor.

Sektör temsilcileri, **sanayicilerin** su tüketiminin azaltılması ve atık su geri kazanımı konularındaki faaliyetlerine ilişkin değerlendirmede bulundu.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Ercal Bahçivan**, günden güne daha çok hissedilir hale gelen iklim değişikliğinin su kaynakları üzerinde yol açtığı olumsuzluklardan, bulunduğu konum itibarıyla Türkiye'nin de önemli ölçüde etkilendiğini söyledi.

Kısıtlı su kaynaklarının iklim etkisiyle azalması nedeniyle Türkiye'nin su stresi yaşayan ülkeler arasında girdiğini belirten Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü:

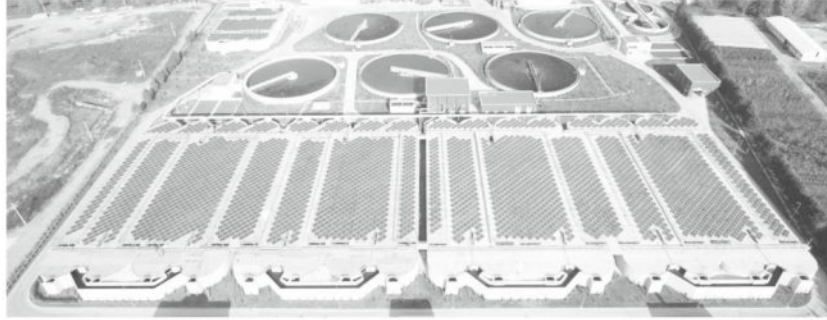
“Oysa ki su tüm canlıların ihtiyacı olduğu gibi tarım ve **sanayi** de suya bağımlı sektörlerden. Su ve atık su yönetimi işletmeleri, akademi, yerel yönetimleri ve hükümetleri ortak su sorununa kalıcı çözümler bulmak için bir araya gelmeye çağırın bir kaynak yönetimi ve yönetim paradigması. **Sanayicilik** güven sağlama, iletişim kurma, her an öğrenme, şartlara hızlı uyum sağlama, yol boyunca yeni yatırımlarla kendini yenileme gerektiren bir yolculuk.”

Toplam su tüketiminin yüzde 11'i sanayide

Ercal Bahçivan, halihazırda suyun yüzde 77 ile en çok tarımsal sulamada kullanıldığını, bu alanı yüzde 12 ile içme-kullanma ve yüzde 11 ile **sanayinin** izlediğini ifade etti.

Bahçivan, endüstriyel amaçlı su kullanımının yüzde 22'sinin gıda sektöründe, yüzde 18'inin tekstilde, yüzde 16'sının kimyada gerçekleştiğini söyledi. Bahçivan, “Bu 3 sektörde kullanılan su miktarı toplam endüstriyel amaçlı su kullanımının yüzde 50'sinden fazlasını oluşturuyor. Bu sektörleri yüzde 7 ile metal **sanayi** sektörü izliyor. Gıda, tekstil, kimya ve metal **sanayi** dışındaki diğer sektörlerin su kullanımları toplamı, Türkiye genelinde endüstriyel amaçlı kullanılan su miktarının yüzde 37'sine tekabül ediyor.” dedi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, **sanayi** sektörünün, İstan-

bul'un 2023 yılı toplam atık suyu içindeki payının yüzde 1,6, kirlilik yükü içindeki payının ise yüzde 1,1 civarında olduğunu dile getirdi.

Bu verilerin, İstanbul'daki atık su ve kirlilik yükü açısından **sanayicinin** belirleyici olmadığını gösterdiğini belirten Bahçivan, şu değerlendirmede bulundu:

“Sürdürülebilir üretim anlayışının bir yansıması olarak özellikle temiz üretim ve ileri atık su geri kazanımı konularını **sanayicimizin** gündeminde yer alıyor. **Sanayimizin** en büyük müşterisinin AB ülkeleri olmasının getirdiği uluslararası şartların da zorlamasıyla tekstil endüstriler ve **OSB**'ler bünyesindeki tesislerin endüstriyel atık su artımı alanındaki seviyesi, mevcut haliyle büyük oranda Yeşil Mutabakat ve döngüsel ekonomi hedefleriyle de uyum halindedir.”

Bahçivan, evsel, kentsel ve endüstriyel atık su arıtma tesisi çıkışı sularının yeniden kullanımının çok önceden beri bilinen bir uygulama olduğunu ancak daha önce su stresi bu derece yaşanmadığı için yaygınlaşmadığını söyledi.

İSO olarak yürüttükleri “Türkiye ve İstanbul Özelinde Su-Atıksu Yönetimi ve Politikaları Projesi” kapsamında İTÜ akademisyenlerince hazırlanan “**Sanayi** Odaklı İklim Duyarlı Bütüncül Su-Atıksu Yönetimi Raporu”nu yakında kamuoyuyla paylaşacaklarını dile getiren Bahçivan, raporda su ve atık su yönetimine dair kapsamlı bir yol haritasının yer alacağını ifade etti.

“Sürdürülebilirlikte öncü hareketler tekstil sektöründe”

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Öksüz de tekstilin su tüketimi ve diğer çevresel etkileri nedeniyle tüm dünyada dikkatleri en çok çeken sektörlerden olduğunu anlattı.

Özellikle sürdürülebilirlik söz konusu olduğunda öncü hare-

ketlerin tekstil sektöründen geldiğini belirten Öksüz, şöyle konuştu:

“BM verilerine göre, tekstil sektörü her yıl 215 trilyon litre su tüketiyor ve bu oran 86 milyon olimpik havuz büyüklüğüne karşılık geliyor. Aynı zamanda okyanuslarımızdaki mikroplastik kirliliğinin yüzde 9'undan da sorumlu. Moda endüstrisinin tamamı ise dünyada 2,5 trilyon doları aşan bir büyüklüğe sahip ve dünya çapında 75 milyondan fazla insanı istihdam ediyor. Bu kadar geniş sınırlara ulaşan bir sektör olarak, muazzam oranlara ulaşan su tüketimi son yıllarda büyük bir sorumluluk çerçevesinde azaltabilmek için çalışmalarımızı hızlandırdık.”

Öksüz, Türkiye'nin tekstil ihracatında dünyanın önde gelen ülkelerden biri olarak stratejilerini bu yönde belirlediğini ifade etti.

Sektörü etkileyen en büyük su tüketiminin pamuk üretiminde olduğuna dikkati çeken Öksüz, bu kapsamda “iyi tarım uygulamaları doğrultusunda üretilen ve vahşi sulamanın yapılmadığı” ham maddelere yöndiklerini söyledi.

Öksüz, “Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkıda bulunarak, özellikle sorumlu tüketim ve üretim ilkesiyle değer zincirimizde döngüsel ekonominin unsurlarını iş planlarımızda daha çok katmaya çalışıyoruz. Yenilikçi yaklaşımlar sadece tasarımda değil, kullandığımız teknolojide de büyük önem arz ediyor. Bu anlamda sektörün suyu daha az tüketmeyi sağlayan makine yatırımları da hızla artıyor.” dedi.

Ahmet Öksüz, tekstil sektörünün geçen yıl 11,6 milyar dolarlık ihracatla tamamladığını belirterek, yılda 49 milyar dolarlık üretim yapıldığını bildirdi. En büyük ihracat pazarlarından olan AB ve ABD normlarına uygun üretim yapmaya özen gösterdiklerini dile getiren Öksüz, bu hedefin de sektörü sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüme yönlendirdiğini söyledi.

Öksüz, su kullanımının hassasiyetle ele aldıkları konulardan

olduğunu vurgulayarak şunları kaydetti:

“Dünyada yaklaşık 2 milyar insan güvenli içme suyunu erişmiyor. Türkiye'de su tedarikinde en büyük pay gıda ürünlerinde. Gıda sektörünü ise tekstil sektörü izliyor. Bu veriler bizlere sorumluluğumuzun ne kadar yüksek olduğunu gösteriyor. İTHİB olarak sürdürülebilirlik çalışmalarımızın merkezine su verimliliğini aldık. Sektörümüzde farkındalığı artırmak adına gerçekleştirdiğimiz eğitim faaliyetlerimizin ilk gündem maddesi her zaman su oldu. Firmalarımızın ufak yatırım kararları sadece su verimliliği sağlamakla kalmıyor orta ve uzun vadede firmalarımızın da üretim maliyetlerini kısyan etkenlerin başında yer alıyor.”

“Tarımda verimli su kullanımı öncelikli hedefler arasında yer almalı”

İstanbul Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Kazım Taycı ise su kaynaklarının yönetiminde en önemli unsurun tarımsal sulama olduğunu söyledi.

Türkiye'de suyun 4'te 3'ünün tarımsal sulamada kullanıldığını dile getiren Taycı, “Bu nedenle sulama tesisleri inşa edilirken modern, tasarrufu en yüksek yağmurlama ve damlama sistemleri tercih edilmektedir. Böylelikle, yağmurlama sulamalarda yüzde 35, damla sulamalarda yüzde 65 oranında su tasarrufu sağlanmakta.” diye konuştu.

Tarımsal sulamada klasik sistemlerden modern ve sürdürülebilir sistemlere geçişin hızlandırılmasının tasarruf açısından çok önemli olduğunu vurgulayan Taycı, “Tarım en fazla su kullanan sektör. Bu nedenle tarımda etkin su kullanımını sağlayan araç ve tekniklerin kullanımı ülkemizin öncelikli hedefleri arasında yer almalı. Bu noktada sulama suyu kalitesinin izlenmesi ve değerlendirilmesi çok önemli.” dedi. /AA

İSO TÜRKİYE İHRACAT İKLİMİ ENDEKSİ ŞUBATTA SON 8 AYIN EN YÜKSEK SEVİYESİNE ÇIKTI

➤ **İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, şubatta 51,1 puana yükselerek son 8 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Şubat 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50,0'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

Endeks sonuçlarına göre, ocakta 50,6 olan **İSO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, şubatta 51,1'e yükselerek ihracat pazarlarındaki talep koşullarında üst üste ikinci ay iyileşmeye işaret etti. İhracat iklimindeki güçlenme ılımlı olmakla birlikte geçen yılın haziran ayından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Şubat ayı verileri, Türkiye'nin ikinci en büyük ihracat pazarı olan ABD'de ekonomik aktivitenin güçlü bir şekilde arttığına işaret etti. Bu ülkede büyüme hızı son 8 ayın en yüksek düzeyine ulaştı. Avrupa'nın birçok önemli ihracat pazarında genişleme hızlandı ve zayıf bir dönemin ardından toparlanma sinyalleri devam etti. Birleşik Krallık, İtalya ve İspanya'da üretim artışı şubatta ivme kazandı. Diğer yandan, Almanya ve Fransa'da ekonomik aktivite belirgin şekilde daralmaya devam etti. Türk imalat **sanayisinin** ihracatındaki ağırlığı yaklaşık yüzde 13 olan bu iki ekonomide devam eden zayıflık, ihracat iklimindeki genel iyileşme görünümünü sınırlıyor. Veri setine yeni eklenen ve ihracat pazarının yaklaşık yüzde 3'ünü oluşturan Romanya'da imalat **sanayisi** üretimi bir önceki ayda olduğu gibi şubatta da keskin düşüş gösterdi.

EKONOMİK AKTİVİTE EN HIZLI BAE'DE ARTTI

Anket kapsamında takip edilen ülkeler içerisinde ekonomik aktivitenin en hızlı artış kaydettiği ülke Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu. Söz konusu büyüme Haziran 2019'dan bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Diğer Orta Doğu ülkelerine bakıldığında, Suudi Arabistan ve Katar'da üretim artışı hız kazanırken Mısır ve Lübnan'da daralma gözlemlendi. Rusya'da üretim son 13 ayın en düşük hızında olmakla beraber şubatta da artmaya devam etti. Diğer BRIC ekonomileri de ilk çeyrek ortasında genişleme bölgesinde kalmayı sürdürdü. Açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, Türk imalatçıların dış talep koşullarında kısa süre önce başlayan toparlanmanın şubat ayında ivme kazandığını belirterek, ABD'nin yanı sıra birçok Avrupa pazarında iyileşme belirtilerinin daha net şekilde görülmeye başlandığını bildirdi. Harker, "Orta Doğu'nun talep açısından güçlü bir kaynak olmaya devam etmesi, imalatçılar açısından fırsatların genişlediği anlamına geliyor. Şubat ayında bu pozitif eğilimin başlıca istisnaları, zorlu üretim koşullarının devam ettiği Almanya ve Fransa oldu." değerlendirmesinde bulundu. /AA

ENDEKSLER SEÇİM SÜRECİNE NE DİYOR?

Mert Can DUMAN

Geçtiğimiz yılın Mayıs ayında Cumhuriyet tarihimizde ilk kez iki türlü olarak gerçekleşen Cumhurbaşkanlığı seçimleri ile birlikte gerçekleştirilen 28. Dönem Milletvekili Seçimleri'nin ardından sadece 9 ay geride kalmışken Türkiye, bir seçim daha arifesine geldi. Bu haftanın sonunda pazar günü gerçekleştirilecek olan mahalli idareler seçimleri ile 5 yıllık süreyle yerel yöneticilerimizin kimler olacağına karar vereceğiz. Türkiye; ne olursa olsun seçimlerin önemsendiği, seçim sürecinin ve sonuçlarının etrafıca değerlendirilmeye değer olduğu bir ülke. Siyasi partiler ve adaylar için yorucu bir sürecin sonuna gelmişken seçim sonucunu tahmin etmeye çalışan araştırmalar da farklı farklı sonuçlarıyla tarihe not düştü. Geçen yılki dramatik başarısızlıklarını yenmeye çalışacak olan kamuoyu araştırmaları bir yana dursun, siyasetin doğrudan

ilişkili olduğu ekonominin aktörleri; tüketiciler, üreticiler ve yatırımcılar seçimi nasıl bekliyor, gelin bu haftadaki buluşmamızda bir göz atalım.

İlk durağımız, tüketici kesimi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) iş birliğiyle yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi; tüketicilerin, ekonominin gidişatına yönelik görüşleriyle birlikte özellikle gelecek 12 aylık döneme ilişkin beklentileri içerecek bizlere önümüzdeki döneme dair bir fikir sunuyor. Şubat ayına

kıyasla Mart ayında küçük bir artış gösteren tüketici güven endeksinin yukarı yönlü besleyen unsurların arasında tüketicilerin gelecek 12 aylık dönemdeki maddi ve ekonomik durumlarındaki beklentilerinde gözlemlenen iyileşme etkili oldu. Şubat ayında gerileme gösteren hem gelecek 12 aylık dönemde hanelerin maddi durum beklentisi hem de gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi, Mart ayında yükseldi.

İkinci durağımız ise üreticiler. TCMB'nin bin 731 iş yerinin yanıtlarını ağırlıklandırıp toplulaştırarak

hazırladığı Reel Kesim Güven Endeksi'nin Mart ayı sonuçlarına göre mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güveni bir önceki aya göre artış gösterdi. Endeksi oluşturulan anket sorularına ait endeksleri incelediğimizde; gelecek üç aydaki üretim hacmi, genel gidişat ve gelecek üç aydaki toplam istihdama ilişkin değerlendirmelerin, endeksi yukarı yönlü etkilediğini görüyoruz. Bununla birlikte yine TCMB'nin reel sektör ve finansal sektör temsilcilerinden oluşan bir katılımcı grubu ile birlikte hazırladığı Piyasa Katılımcıları Anketi'nin sonuçları da son dönemde ekonomik gündemin ilk sırasında yer alan enflasyonun, piyasa katılımcılarının beklentilerine göre gelecek 12 aylık dönemde gerileyeceğini gösteriyor. Şubat ayında 12 ay sonraki enflasyonu %37,78 olarak bekleyen piyasa katılımcıları, bu beklentilerini Mart ayında %36,70'e düşürürken 24 ay

sonrası için enflasyon beklentilerini ise %23,05'ten %22,67'ye düşürdü.

Ekonominin bir diğer dinamosu ihracatçılar tarafından da önümüzdeki üç aya ilişkin ihracat ve sipariş beklentileri yukarı yönlü. **İstanbul Sanayi Odasının** hazırladığı ihracat iklim endeksi, ihracatta olumlu bir görünüme işaret ederken İktisadi Yönelim İstatistikleri'nde yer alan gelecek üç aya ilişkin ihracat sipariş miktarı beklentisi hem geçtiğimiz yılın aynı ayına göre hem de bir önceki aya göre artış gösterdi.

Türkiye, 4 yıllık seçimsiz döneme doğru son haftasını yaşıyor. Pazar günkü seçimin sonuçları kadar sonrasındaki süreç de merakla takip edilecek. Biz de yine bu satırlardan değerlendirmelerimizi paylaşıyor olacağız.

Güzel ve sağlıklı bir hafta geçirmeniz dileğiyle...